

Forslag til økonomi- og handlingsplan 2026-2029 fra MDG og SV

Basert på kommunedirektørens forslag til økonomi- og handlingsprogram legger MDG og SV fram et budsjettforslag for mennesker og miljø. Vi mener at et godt samfunn bygges gjennom fellesskap, rettferdig fordeling og trygge velferdstjenester, samtidig som vi gjør gode grep for natur og klima.

Kongsberg kommune har stram økonomi og står i en nødvendig omstilling mot en mer bærekraftig økonomi. I vårt alternative budsjett for 2026 foreslår vi å hente inntekter fra eiendomsskatt for å styrke oppvekstsektoren, samt sikre finansiering av grønne og sosiale tiltak i Kongsberg.

Satsinger

Oppvekst

Alle barn har rett til en god start i livet. Barndommen legger grunnlaget for hvordan livet skal utvikle seg gjennom ungdoms- og voksenlivet.

Hovedsatsingen i årets budsjett fra SV og MDG er å styrke tjenestområdet oppvekst.

Vi øker rammen til oppvekst med mer enn 6 millioner sammenlignet med kommunedirektørens budsjett.

Med disse midlene ønsker vi å styrke oppvekstsektorens forutsetninger for å følge elevene trygt og godt gjennom hele skoleløpet. Dette til gode for enkeltelever, skolemiljø og samfunn.

Forebygging

Oppvekst har allerede mange gode virkemidler for tilrettelegging og inkludering, og denne ekstra bevilgningen gir mulighet til å styrke disse ytterligere. Vi vil oppfordre til mer lek og en mer praktisk og variert skolehverdag, samt å videreføre arbeidet med å øke bruken av bøker og redusere bruken av iPad. Målet er å fremme trivsel og mestring, inkludere flere elever og forebygge utenforskap senere i livet. Forebygging krever investeringer nå – men alternativet er langt større menneskelige og økonomiske kostnader i framtiden.

Flytting av Villa Ro

Det er ikke ønskelig at Integreringsklassen plasseres på Kongsberg norsksenter. Dersom en flytting av Villa Ro medfører at Integreringsklassen må flyttes til Kongsberg norsksenter, ser vi det som mer heldig at Integreringsklassen forblir på Vestsida og at Villa Ro lokaliseres på annen egnet lokasjon.

Helse, folkehelse og innenforskap

Økt sosialhjelp

Vi vil at færre barn skal oppleve fattigdom og sosialt utenforskap. En økning i den økonomiske sosialhjelpen er et viktig tiltak for å forebygge barnefattigdom og sikre tryggere og mer stabile oppvekstvilkår for sårbare barn og familier.

Åpent verksted

Åpent verksted er en viktig møteplass og sosial arena som virker forebyggende for eldre og andre i en sårbar situasjon. Vi ønsker å videreføre dette tilbudet, som bidrar til økt livskvalitet og bedre folkehelse, og som samtidig kan utsette behovet for kommunale tjenester i denne gruppen.

Kostholdsråd

Mat fra kommunale kantiner og kjøkken, og mat som serveres i forbindelse med politiske møter, skal være i henhold til nasjonale kostholdsråd.

Vikarpool

Vikarpool for Helse og Mestring. Kommunen skal utrede igangsetting av en vikarpool, for effektivisering og felles utnyttelse av vikarressurser.

ASVO

Kommunedirektøren bes legge fram sak innen første halvår om økt bruk av ASVO som tjenestetilbyder under reglene for utvidet kommunal egenregi.

Natur og klima

Reetablere kantvegetasjon

Kantvegetasjon fungerer som et naturlig filter som fanger opp næringsstoffer, partikler og miljøgifter før de når vassdraget. Kantvegetasjon demper erosjon og skaper leveområder for insekter, fisk, fugl og amfibier. En intakt kantvegetasjon vil gi bedre temperaturregulering og klimatilpasning for vassdraget, og for mennesker kan det gi viktige områder for rekreasjon, noe som bidrar positivt til folkehelsen. Etablering av stedeegne arter krever lite vedlikehold når kantsonen først er etablert.

Kommuneadministrasjonen skal foreslå 3 områder hvor kantvegetasjon skal reetableres og søke midler gjennom tilgjengelige støtteordninger til prosjektene. Prosjektene skal gjennomføres i områder hvor kantvegetasjon gjør en viktig forskjell for vannmiljøet. Prosjektene kan gjerne gjennomføres i samarbeid med skoler eller som sosiale arbeids- og inkluderingstiltak dersom det er praktisk mulig.

Prosjekter med å reetablere kantvegetasjon er viktig for en bærekraftig forvaltning av vannressurser.

Grønn bygate

En gate i byen transformeres til et grønt byrom med trær, vekster og oppholdssoner. Målet er å få en grønn bygate som bidrar til økt attraktivitet og trivsel i byen til glede for innbyggere og næringsliv samtidig som vi tilrettelegger for økt biologisk mangfold og klimatilpasning som overvannshåndtering og temperaturregulering i byrom.

Forprosjekt i 2026 for å avklare lokalisering og konsept med medvirkning fra beboere og næringsliv. Forprosjektet søker på tilgjengelige støtteordninger. Gjennomføringsfase fra 2027. Prosjektet kan gjerne inkludere samarbeid som fremmer inkludering, integrering og arbeidstrening.

En grønn bygate kan bli et signaturprosjekt som kombinerer klimatilpasning, økt byliv og høyere livskvalitet for alle brukere.

Skytterløkka, grønn lunge for fugler, dyr, insekter og mennesker

“Når veksten i byene i stor grad skjer gjennom omforming og konsentrert utbygging, er det viktig å sikre de grønne lungene og kvaliteten på utearealene. Naturen i nærmiljøet er særdeles viktig, og den klart mest etterspurte arenaen for fysisk aktivitet i hverdagen. Det er også viktig å ta vare på områdene som gir naturmangfold i byene. I tillegg til markaområdene i nærheten av byene, er de grønne lungene, gjenværende skogholt, gamle trær, parker og vassdrag viktige leveområder for en rekke arter, planter og dyr.” (Prop. 1 S (2012-2013) Miljøverndepartementet).

Åpne opp området Skytterløkka og forsiktig tilrettelegge for friluftsliv og nærnaturopplevelser i henhold til reguleringsformålet. Området skal fortsatt være en grønn lunge for fugler, dyr og insekter med levende og døde trær og naturlig vegetasjon.

Med mål om å tilrettelegge for et rikere fugleliv inviteres skoleklasser til å bli med på fuglekasseprosjekt, hvor fuglekasser henges opp i området.

Prosjektet søker på tilgjengelige støtteordninger. Prosjektet kan gjerne inkludere samarbeid som fremmer inkludering, integrering og arbeidstrening.

Kompetanse og arbeidsmiljø

Kompetanseheving

Kongsberg kommune tilbyr ansatte innenfor flere sektorer kompetanseheving innen følgende områder:

Klimaregnskap og klimabudsjett

Kursing for å styrke administrasjonens kompetanse i å utarbeide og anvende klimaregnskap og klimabudsjett.

Mål: Etablere et klimabudsjett som fungerer som et likeverdig styringsverktøy til handlingsplanen, og som er integrert i kommuneplanens samfunns- og arealdel.

Arealregnskap og arealnøytralitet

Kursing for å heve kompetansen i administrasjonen på arealregnskap og prinsippet om arealnøytralitet.

Mål: Bygge kunnskap om klimavennlig og bærekraftig arealforvaltning, slik at kommunen kan arbeide målrettet for mer effektiv arealbruk, lavere klimagassutslipp og operativ bruk av arealregnskap i plan- og byggesaker.

Utbyggingsavtaler

Kursing for å øke kompetansen om utbyggingsavtaler hos ansatte som jobber med dette.

Mål: Øke bruken av utbyggingsavtaler og sikre høy kvalitet i avtalene, slik at kommunen får bedre økonomiske og juridiske verktøy til å styre by- og stedsutviklingen.

Innkjøp og miljøkriterier

Styrke kunnskap og gi bedre verktøy til å gjøre innkjøp med miljøkriterier som gir en reell positiv effekt for miljø og klima.

Mål: Oppfylle lovkrav om 30% miljøkriterier i anskaffelser på en måte som gir reduksjon i ressursbruk, miljøgifter og klimagassutslipp.

Å være en god arbeidsgiver

Opplæring i hvordan kommunen skal være en god arbeidsgiver for våre ansatte. Et viktig ledd i det

pågående arbeidet med organisasjonsstrategi.

Mål: Øke attraktiviteten til kommunen som arbeidsgiver for våre nåværende og fremtidige ansatte.

Kommunen søker om Klimasats og tilskudd til arbeidet med kompetanseheving.

Hovedverneombud

For å lykkes med effektivisering og omstilling trenger kommunen å satse på kompetanseheving.

Kongsberg kommune skal sørge for god kompetanseheving av ansatte innen alle sektorer, for å sikre omstillingstakt og rekruttering i årene som kommer.

Kongsberg kommune står i krevende tider hvor forventningene til omstilling og endring berører mange ansatte, og har samtidig et hovedverneombud i kun 60%. Kommunen skal derfor fra og med 2026 sikre at organisasjonen har et hovedverneombud i 100% stilling.

Inntekter

Eiendomsskatt

Vi mener at de som har størst verdier kan bidra litt mer, slik at vi sammen kan opprettholde og styrke de velferdstjenestene som kommer hele fellesskapet til gode. Derfor foreslår vi å øke eiendomsskatten til 4 promille for boliger fra 2026. Dette gir en inntektsøkning på ca. 8,3 millioner. I tillegg vil vi holde bunnfradraget likt ut perioden, noe som gir 1,5 millioner ekstra i 2027, og 2,5 millioner mer i 2028 og 2029. Vi bruker også 500 000 av de økte statlige midlene på ca. 13 millioner etter vedtatt statsbudsjett, på øremerkede tiltak i 2026 og 2027.

For å synliggjøre hvilke gode tiltak eiendomsskatten faktisk muliggjør, vil vi fra 2026 innføre et eget budsjett som viser hvordan disse inntektene brukes.

Drift - endringsforslag

	2026	2027	2028	2029
Oppvekst				
Styrke oppvekst	6 130	6 030	6 180	6 180
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Finansieres med økt eiendomskatt	-6 130	-6 030	-6 180	-6 180
Netto endring Oppvekst	0	0	0	0
Helse og omsorg				
Opprettholde støtten til Åpent verksted	700	700	700	700
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Finansieres med økt eiendomskatt	-700	-700	-700	-700
Netto endring Helse og omsorg	0	0	0	0
Kultur og velferd				
Økonomisk sosialhjelp - økning i kommunal sats med 10%	920	920	920	920
Drift Grøn bygate	0	0	300	300
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Finansieres med økt eiendomskatt og likt bunnfradrag ut perioden	-920	-920	-1 220	-1 220
Netto endring Kultur og velferd	0	0	0	0
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester				
Kompetanseheving. Se verbalpunkt.	100	100	100	0
Kantvegetasjon	300	200	200	200
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Finansieres med økt eiendomskatt og likt bunnfradrag ut perioden	-400	-300	-300	-200
Netto endring Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	0	0	0	0
Kommuneledelse, stab og støtte				
Øke hovedverneombud fra 60% til 100%	400	400	400	400
Tiltak	0	0	0	0
Tiltak	0	0	0	0
Finansieres med økte midler etter vedtatt statsbudsjett	-400	-400	-400	-400
Netto endring Kommuneledelse, stab og støtte	0	0	0	0
Felleskapittel/Overordnet				
Tiltak	0	0	0	0
Tiltak	0	0	0	0
Tiltak	0	0	0	0
Finansiering av tiltak	0	0	0	0
Netto endring Felleskapittel/Overordnet	0	0	0	0
Netto endring	0	0	0	0

Investering - endringsforslag

	2026	2027	2028	2029
Oppvekst				
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Netto endring Oppvekst	0	0	0	0
Helse og omsorg				
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Netto endring Helse og omsorg	0	0	0	0
Kultur og velferd				
Grønn bygate	200	1 800	2 000	2 000
Skytterløkka - en grønn lunge for folk og dyr	50	50	0	0
Finansieres med økte midler etter vedtatt statsbudsjett og likt bunnfradrag ut perioden	-250	-1 850	-2 000	-2 000
Netto endring Kultur og velferd	0	0	0	0
Samfunnstjenester og tekniske tjenester				
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Netto endring Samfunnstjenester og tekniske tjenester	0	0	0	0
Kommuneledelse, stab og støtte				
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Netto endring Kommuneledelse, stab og støtte	0	0	0	0
Felleskapittel/Overordnet				
Finansiering av tiltak	0	0	0	0
Finansiering av tiltak	0	0	0	0
Finansiering av tiltak	0	0	0	0
Finansiering av tiltak	0	0	0	0
Netto endring Felleskapittel/Overordnet	0	0	0	0
Netto endring	0	0	0	0